

РЕШЕНИЕ

№ 2721

гр. София, 22.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в публично заседание на 23.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **7245** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 226 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).
Образувано е по повод решение № 10036 от 22.07.2020 г., постановено по адм. дело № 14293 по описа за 2019 г. на Върховния административен съд (ВАС), Шесто отделение, с което е отменено решение № 6731 от 11.11.2019 г. по адм. дело № 6936 по описа за 2019 г. на Административен съд – София град (АССГ), с което е отхвърлена жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК] срещу Решение № 1040 – 21 – 193 от 17.05.2019 г., издадено от директора на ТП на НОИ С. град, с което е оставена без уважение жалба вх. № 1012 от 11.04.2019 г. на дружеството и са потвърдени Задължителни предписания № ЗД – 1 – 21 – 00547969 от 05.04.2019 г., издадени от ст. инспектор по осигуряването в ТП на НОИ С. град като неоснователна и е върнато делото за ново разглеждане от друг състав при спазване на указанията, дадени в мотивите на съдебния акт.
С жалбата се иска, съдът да прогласи да отмени оспореното решение като неправилно и незаконосъобразно, тъй като с него се потвърждават Задължителни предписания, с които се създават права на трето лице. Излагат се съображения, че административния орган не правилно е счел, че оспорващият има задължение по осигуряване на П. Л. П., защото необосновано е приел, че лицето не е самоосигуряващо се. В хода на съдебното производство, жалбоподателят редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Ц., която поддържа жалбата, предлага да се уважи, депозира писмено становище и претендира сторените разноски, съгласно представен списък.
Ответникът директор на ТП на НОИ - С. – редовно призован, се представлява от юрк.

В., която оспорва жалбата и предлага същата да се отхвърли като неоснователна по мотиви, изложени в решението на директора. Депозира писмено становище, претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на търсеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение.

Административен съд - София град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

От данните по делото се установява, че на 19.09.2015 г. П. Л. П. е вписана за съдружник заедно с още десет физически лица в [фирма]. Със заявление за вид на осигуряване П. П. е обявила, че ще се осигурява за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт от 09.10.2015 г. през жалбоподателя като самоосигуряващо се лице.

С протокол на извънредно общо събрание от 09.10.2015 г., [фирма] се преобразува в [фирма], като са разпределени акции на дружеството. П. П. е посочена като акционер.

С оглед изясняване вида на осигуряване и правното основание, а което е приета Декларация за самоосигуряващо се лице (ОКд – 5) на П. П. е направено писмено запитване изх. № 1029 – 21 – 10654#10 от 16.10.2018 г. до компетентната ТД на НАП С.. Същото е било необходимо във връзка с определяне на правото на изплащане на парично обезщетение за временна неработоспособност за бременност и раждане и за отглеждане на малко дете.

С писмо вх. № 1029 – 21 – 10654#28 от 01.04.2019 г. и приложен към него Протокол № 2222 – 10181 – 97073 – 073 – 001 от 26.02.2019 г. за предприети действия и направени констатации от извършена проверка от контролните органи на ТД на НАП – С. град на жалбоподателя. Установено е, че въз основа на сключен договор за възлагане от 09.10.2015 г. между [фирма] (възложител) и П. П. (изпълнител) е прието да се извършват счетоводни услуги с личен труд на дружества – клиенти на [фирма], срещу определено възнаграждение в размер на 1500,00 лв., месечно.

Въз основа на направените констатации и преценка на характера на полагания труд категорично е формиран извод, че П. П. е извършвала трудова дейност без трудови правоотношения и че няма качество на самоосигуряващо се лице.

Тези изводи са направени на базата на Констативен протокол № КП – 5 – 21 – 00547968 от 04.04.2019 г., изготвен от Контролен орган на ТП на НОИ. В него изрично е посочено, че при извършена проверка в информационната система на НОИ е установено, че от осигурителя [фирма] има подавани данни за осигурителен стаж и доход за П. П. като самоосигуряващо се лице за периода от 09.10.2015 г. до 30.11.2017 г.

В заключение от извършената проверка от контролните органи на ТП на НОИ С. град при оспорващия и протокол № П – 2222 – 10181 – 97073 – 073 – 001 от 26.02.2019 г. на ТД на НАП е посочено, че физическите лица, притежаващи акции в акционерно дружество не са самоосигуряващи се лица по смисъла на чл. 4, ал.3, т. 2 от КСО, тъй като осигуряването им се определя в зависимост от характера на трудовата им дейност, която упражняват в акционерното дружество. Допълнително е посочено, че П. П. е извършвала трудова дейност и няма качеството на самоосигуряващо се лице.

Във връзка с описаните данни в констативния протокол на жалбоподателя са връчени Задължителни предписания № ЗД – 21 – 00547969 от 05.04.2019 г. за заличаване на подадените данни по чл. 5, ал.4 от КСО за П. П. и подаване на коректни с вид осигурен „14” за периода от 09.10.2015 г. до 30.11.2017 г., в съответствие с начисленото и изплатено възнаграждение за положения труд по без трудови

правоотношения след приспадане на нормативно признатите разходи.

Задължителните предписания са връчени на жалбоподателя на 05.04.2019 г. Те са обжалвани в законоустановения срок пред директора на ТП на НОИ С. – град. Решаващият орган се е произнесъл с решение № 1040 – 21 – 193 от 17.05.2019 г., с което е оставил без уважение жалбата и е потвърдил задължителните предписания.

В хода на съдебно производство са приети като доказателства представените писмените документи, съдържащи се в адм. дело № 6936 по описа за 2019 г. на АССГ и в адм. дело № 14293 по описа за 2019 г. на ВАС, както и допълнително приетите във връзка с дадените указания в отменителното решение на касационната инстанция.

От установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

Въпросът за допустимостта на жалбата, с която е започнало съдебното производство, е разгледан подробно в решение № 6731 от 11.11.2019 г. на АССГ и решение № 10036 от 22.07.2020 г. на ВАС, Шесто отделение, поради което настоящият съдебен състав няма да се спира на него.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

В настоящето производство и съгласно чл.168, ал.1 вр. чл.146 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт, като прецени дали е издаден от компетентен орган и при спазване на установената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта на закона.

Съгласно чл. 4, ал.3, т. 2 от КСО задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и смърт са лицата, упражняващи трудова дейност като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества, физическите лица – членове на неперсонифицирани дружества и лицата, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от ЗДДФЛ.

За да придобие качеството на осигурено лице по чл. 4, ал.3, т.2 от КСО, П. Л. П. следва да бъдат налице кумулативно всички предпоставки на цитираната разпоредба, а именно да е упражнявала трудова дейност като собственик и/или съдружник в търговско дружество.

Този извод следва от характера на разпоредбата на чл. 4 от КСО и от точния ѝ смисъл. Нормата на чл. 4 от КСО , като задължаваща правна норма, съдържа изрично и изчерпателно изброяване на лицата, осигурени за съответния осигурителен случай. Тя не може да бъде тълкувана разширително. За лицата, които попадат в хипотезата на тази правна норма е задължително внасянето на осигурителни вноски в размерите, определени от закона.

Съгласно чл. 4, ал. 3, т. 5 от КСО задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт са лицата, които полагат труд без трудово правоотношение и получават месечно възнаграждение, равно или над една минимална работна заплата, след намаляването му с разходите за дейността, ако не са осигурени на друго основание през съответния месец.

При логическото тълкуване на разпоредбите на чл. 4, ал.3, т.5 и 6 от КСО е видно, че във всяка една от нейните точки изчерпателно са изброени отделни категории осигурени лица.

В конкретния случай сключването на граждански договор води като правна последица до възникването на задължително социално осигуряване на изпълнителя на договора, което е свързано с възникване на осигурително правоотношение между този

изпълнител и трето лице – НОИ, който по силата на закона управлява ДОО.

Предвид посоченото и относимостта на цитираната правна уредба към преценка на възникването на осигурителното правоотношение при условията на чл. 4, ал. 3, т. 5 от КСО обжалваните задължителни предписания се явяват правилно и законосъобразно постановени и съобразени с приложимите правни норми относно възникване на задължителното социално осигуряване, което е в различен обхват на осигурителни рискове, според качеството на осигуреното лице по чл. 4, ал. 3, т.2 или по чл. 4, ал. 3, т. 5 от КСО.

Между страните не се спори, че изпълнителите по т. нар. Граждански договори работят без трудово правоотношение по смисъла на осигурителното законодателство. По силата на чл. 4, ал.3 от КСО лицата, които полагат труд без трудово правоотношение са задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и смърт. Това означава, че тези лица се осигуряват за пенсия, но затях не е предвидена възможността да се осигуряват за общо заболяване и майчинство. По тази причина изпълнителите по граждански договори не могат да получат обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване, поради бременност и раждане, както и обезщетение за отглеждане на малко дете при настъпване на някои от тези рискове.

По делото не е спорно, че П. П. има сключен граждански договор и същият съпоставен с трудов такъв води до извод, че за определяне на режима на осигуряването му по смисъла на чл. 4, ал.1 – 3 от КСО, поради което е вменено в компетентност на контролните органи по чл. 107 от КСО, с оглед дейността на ТП на НОИ, да извършват преценка на видовете сключени договори, предвид правилното определяне на осигурителни права и задължения, които се пораждат от последните.

Тук следва да се посочи, че твърденията на жалбоподателя не се потвърдиха и от приетите в хода на настоящето производство писмени документи, представени от ТД на НАП С., сред които сключения договор на 09.10.2015 г. между жалбоподателя (възложител) и П. П. (изпълнител) и протокола от 09.10.2015 г. от заседание на Съвета на директорите на :Сателит Х” АД , съгласно който се определя брутно месечно възнаграждение на акционерите с размер на участие на капитала над 5% полагащи личен труд в дружеството, а на П. П. – 1 500,00 лв. Тези писмени доказателства са представени от оспорващия на приходните органи по време на извършената му проверка относно спазване на осигурителното законодателство и въз основа на тях са обосновани изводите, обективирани в Протокол № П – 2222 – 10189 – 7073 – 073 – 001 от 26.02.2019 г.

Осигурителното законодателство е създадо различни категории лица в чл. 4 от КСО, именно защото правното положение на тези лица в осигурителното право е различно.

В този смисъл неоснователно и недоказано се явява твърдението, че П. П. е действала като самоосигуряващо се лице и този факт следва да се квалифицира юридически като основание за осигуряване. Неотносимо към предмета на делото се явява посоченото обстоятелство, че всички дължими осигурителни вноски са платени в пълен размер.

След като за П. П. са внасяни осигурителни вноски като за лице по чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО, то това осигуряване като неправилно следва да бъде коригирано и неправилно внесените осигурителни вноски трябва да бъдат потърсени/заведени по предвидения за това ред, съгласно чл. 129 от ДОПК, защото законът определя императивно кръга на осигуряващите се лица. Не е въведена правна норма, нито е създаден нормативно определен задължителен ред, по силата на който лицата произволно чрез внесените

осигурителни вноски да определят как да се осигуряват според личната си воля и да влияят върху осигурителното си правоотношение по свой избор, както и не е въведено правило за осигурителния орган, респективно съответната осигурителна институция само да администрира тази воля.

По делото се установява, че фигуриращите към момента данни по чл. 5, ал.4 от КСО за П. П., подадени от жалбоподателя в периода 09.10.2015 г. – 30.11.2017 г. с вид на осигуряване – „самоосигуряващо се лице” по чл. 4, ал. 3, т.2 от КСО е код „12” са подадени в нарушение на разпоредбите на осигурителното правоотношение и не съответстват на действителната фактическа обстановка.

По изложените съображения жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноски на основание чл. 226, ал.3 от АПК във връзка с чл. 8, ал.2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, като бъде осъден жалбоподателя да му заплати 1 050,00 лв. юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство за три инстанции (при разглеждането на адм. дело № 7245 по описа за 2020 г. и адм. дело № 6936 по описа за 2019 г. на АССГ и адм. дело № 14293 по описа за 2019 г. на ВАС).

Водим от горното, Административен съд София град, III отделение, 8 –ми състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК] срещу Решение № 1040 – 21 – 193 от 17.05.2019 г., издадено от директора на ТП на НОИ С. град, с което е оставена без уважение жалба вх. № 1012 от 11.04.2019 г. на дружеството и са потвърдени Задължителни предписания № ЗД – 1 – 21 – 00547969 от 05.04.2019 г., издадени от ст. инспектор по осигуряването в ТП на НОИ С. град.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на ТП - С. град на НОИ направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер общо на 1 050,00 лева. Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщението и изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

СЪДИЯ: